

GELENEKTEN GELECEĞE PROJESİ

Geleneksel Sanatlar Derneğinin 2022 Kasım ayında gerçekleştirdiği Gelenekten Geleceğe Projesi¹ ile geleneksel sanatçı ve zanaatkârlar, ayrıca bu alanlarda araştırma yapan akademisyenler, geleneksel sanatlara ilgi duyan gençlerle bir araya geldi.

1 Kasım'da başlayan proje 2 Aralık'a kadar devam etti. Proje sayesinde kültürel mirasın önemi vurgulanarak, usta öğreticiler tecrübelerini gelecek nesillere aktarma fırsatı bulurken, gençlerin yeni alanlarda üretim yapabilmelerine dair fikirler sunuldu.

Eğitimler, söyleşiler, atölye buluşmaları ve film günlerinin yer aldığı projede gençlerin sanat üretiminde karşılaştıkları zorluklar, malzeme ve üretim bilgisine dair güncel yorumlar, sanat eserlerinin satışı hakkındaki tüm ayrıntılar, sanat eserlerinin sergilenmesi ve koleksiyonu için gerekli tüm bilgiler proje kapsamındaki eğitim, söyleşi ve atölye buluşmalarında, alanlarında uzman hocalar tarafından gençlere aktarıldı.

Eğitimler, **Geleneksel Sanatlarda Kâğıt ve Cilt Atölyesi** (Öğr. Gör. Gürcan Mavili) dersi ile başladı. Kâğıdın tarihçesi, yapım aşamaları, kullanımı ve ciltlenmesine kadar olan tüm aşamalar teorik olarak katılımcılarla paylaşıldı; uygulamalı cilt örnekleri yapıldı. Gençlerin yoğun ilgisiyle karşılanan uygulamalı derslerden **Geleneksel Sanatlarda Yaratıcılık ve Tasarım Atölyesinde** (Doç. Dr. Şehnaz Biçer) geleneksel sanatlarda yaratıcılık kavramı tarihteki en eski örneklerinden başlanarak anlatılırken minyatür tasarımları incelendi. **Geleneksel Sanatlarda İmge Tasarımı Atölyesinde** (Dr. Zaliha Erdoğan Peçe) geleneksel sanatlara dair sembol ve imgeler incelenerek, geleneksel sanatların dilini kendi çağına taşımak

amacıyla eğitimin son oturumunda uygulamalı imge tasarımı dersi gerçekleştirildi. **Temel Geleneksel Sanat ve Zanaatlar Eğitiminde** (Doç. Dr. Aslıhan Erkmen) katılımcılara geleneksel sanatlar ve zanaatlar, Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) öğeleri ile ilgili temel tarihçe hakkında sunum yapıldı. Tür, malzeme ve bölgeye bağlı çok sayıda örnek eser incelendi.

Geleneksel sanatların icra edilmesi noktasında verilen eğitimlerin ardından eserlerin vergilendirilmesi, sosyal medya yoluyla pazarlanması ve telif hakları hakkındaki güncel problemler ve çözümlerine dair çeşitli eğitimler verildi. **Sanat Eserlerinin Dijital Olarak Pazarlanması ve Sosyal Medya Kullanımı Atölyesinde** (Sümeyra Teymur) sosyal medyanın kullanım teknikleri, özgün paylaşımların nasıl yapılması gerektiği gibi bilgiler katılımcılarla paylaşıldı.

Ardından **Sanatsal Faaliyetlerde Vergilendirme Eğitiminde** (Dr. Emre Akın) sanat eserlerinde vergilendirme usulleri, bu usullerin kanunlara dayanan metinleri ayrıntılarıyla incelendi. **Sanat Faaliyetlerinde Yasal Süreçler ve Telif Hakları Atölyesi** (Av. Ahmet Akcan) eğitiminde kişinin her türlü fikrî emeği ile meydana getirdiği ürünler üzerinde hukuken sağlanmış olduğu haklar katılımcılara aktarıldı.

Dört ve iki oturumlu devam eden eğitimleri, çevrim içi ortamda gerçekleştirilen söyleşiler takip etti. Proje kapsamında geleneksel sanatların güncel sorunları, alanlarında uzman kişiler tarafından tartışmaya açıldı. Söyleşiler gençler ve bu alana ilgi duyan kişiler tarafından ilgiyle takip edildi.

Gelenek kavramının tartışıldığı **Gelenek ve Çağdaş Sanat** (M. Lütü Şen) söyleşisinde geleneksel sanatın çağdaş sanatla olan bağlantısı hakkında yorumlar yapıldı. Büyük ilgiyle dinlenen geleneksel üretimin ve

¹ Proje, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü, Gelecek Gençlerin Kültür Endüstrileri Programı tarafından desteklenmiştir.

GELENEKTEN GELECEĞE FİLM GÜNLERİ

12-17 KASIM 2022
Atatürk Kültür Merkezi
Yeşilçam Sineması

GÖSTERİMLER ÜCRETSİZDİR
gelenekselsanatlar.org

zanaat kültürünün kültürel miras ögesi olarak hangi olasılıklara sahip olabileceği konusu ulusal ve uluslararası vakalar üzerinden **Bugün Dün Yarın: Gelenek ve Yenilik Arasında Tasarım** (Doç. Dr. Ayşe Elif Coşkun) başlıklı söyleşide masaya yatırıldı. Geleneksel sanatı teknolojiyle buluşturmak isteyen birçok gencin ilgiyle dinlediği **NFT Nedir?** (Hakan Yılmaz) söyleşisinde NFT teknolojisinin kullanım alanları ve geleceğine dair öngörüler konuşuldu. Teknolojinin çağımızdaki yeri, yeni dünyada teknolojinin sanatla olan ilişkisinin kaçınılmaz olduğu **Sanat Eğitiminde Yenilikçi Teknolojiler** (Dr. Öğr. Üyesi Sadi Kerim DüNDAR) söyleşisinde katılımcılara aktarıldı. Yapay zekâ programları üzerinden bir sanat eserinin nasıl üretildiği, bu eserlerin sergilenmesi ve gelecekteki yeri üzerine sorular **Geleneksel Sanatlarda Yapay Zekâ ve Dijitalleşme** (Genco Demirer) söyleşisinde cevaplandı.

Geleneksel sanatların çağımızdaki yeri ve bunun için yapılması gerekenler katılımcılarla tartışmaya açılırken, bu eserlerin sergilenmesi ve satışı noktasındaki kilit bilgiler de yine alanlarında uzman kişiler tarafından gençlere aktarıldı. Türkiye'den ve dünyadan enstalasyon örnekleri **Enstalasyon Nedir? Ne Değildir?** (Cahide Erel) söyleşisinde katılımcılarla paylaşılırken, sanat eserlerinin alıcıları ile buluşturulduğu, anlık olarak büyük rekabetlerin ve çekişmelerin yaşandığı, tüm dünyada sanat

12 KASIM 2022 CUMARTESİ

14.00

Kısa Film Seçkisi

God of Waiting
The Consolation of the Blue
The Starry Night
Surmeli Qız
Osariya
Ağla

16.30

Buta

19.00

Cenneti Beklerken

13 KASIM 2022 PAZAR

14.00

Nokta

16.30

Gölgeler ve Suretler

18.40

Yönetmen Derviş Zaim ile
Söyleşi

14 KASIM 2022 PAZARTESİ

14.00

Kısa Film Seçkisi

God of Waiting
The Consolation of the Blue
The Starry Night
Surmeli Qız
Osariya
Ağla

16.30

Kadim Anadolu Zanaatlarından
Güncel Tasarımlara Zanaatın
Ötesi Belgeselleri

19.00

Paper Worlds of Latif Kazbekov
Geleneksel Tespih Belgeseli

15 KASIM 2022 SALI

14.00

Geleneksel Tespih Belgeseli
Paper Worlds of Latif Kazbekov

16.30

Sanatın Kadınları Belgeseli

19.00

The Hidden Art of Islam

16 KASIM 2022 ÇARŞAMBA

14.00

Kadim Anadolu Zanaatlarından
Güncel Tasarımlara Zanaatın
Ötesi Belgeselleri

16.30

İsmail
Paper Worlds of Latif Kazbekov

19.00

Dilsiz

20.35

Yönetmen Murat Pay ile Söyleşi

17 KASIM 2022 PERŞEMBE

14.00

Sanatın Kadınları Belgeseli

16.30

Buta

19.00

The Hidden Art of Islam

piyasadaki eserlerin fiyat düzeylerini belirleyen en önemli sanatsal organizasyonlar olan **Müzayede-ler** (Murat Kılıç) söyleşisi büyük bir ilgiyle dinlendi. Bir sanat eserinin sanatçısı tarafından ilk üretildiği yerden son noktadaki sanatseverler tarafından sahiplenilmesine kadar yaşanan süreç ve sanat eseri piyasanın kendine has dinamikleri **Sanat Eserinde Satış Stratejileri** (Murat Kılıç) başlıklı söyleşi katılımcıların sorularıyla oldukça verimli geçti.

Gelenekten Geleceğe Projesinin bileşenlerinden biri de geleneksel sanatlardaki ustaları gençlerle buluşturan atölye buluşmaları oldu. Geleneksel sanatların geleceğe aktarılmasındaki en önemli mekânlardan olan sanatçı atölyeleri gençler tarafından ziyaret edildi. Sohbet ortamında gerçekleşen etkinlikte sanatçılar hayat hikâyelerini, kendi ustalarıyla olan anılarını ve sanatlarındaki tecrübelerini gençlere aktardı.

Tezhip sanatçısı Emel Türkmen ve hat sanatçısı Hüseyin Türkmen'in İstanbul Fatih ilçesinde bulunan **Emel & Hüseyin Türkmen Atölyesi** ziyaret edildi. Ustalar tecrübelerini paylaşarak, kendi koleksiyonlarındaki birçok örneği hikâyeleriyle katılımcılara aktardı. Atölye ziyaretlerine katılan gençlerin Fatih'teki bir diğer durağı **Barın Han** oldu. Barın Han'ın ihya edilmesinde önemli katkıları olan Emir Barın ve Tevfik Barın'ın bu süreçteki tecrübeleri dinlendi; cilt ustası Melike Kazaz, hocası İslam Seçen'i ve cilt sanatı hakkındaki tecrübelerini katılımcılara aktardı. Ardından Emin Barın'a ait eşyaların sergilendiği mekân katılımcılarla birlikte gezildi. Katılımcıların Avrupa yakasındaki son durağı **Haliç Çini Merkezi** oldu. Çini sanatçısı Güvenç Güven ve Nursen Güven, çini sanatının tarihine dair önemli detayları paylaştılar, ardından ustaların eserlerinden oluşan sanat galerisi katılımcılarla gezildi. Atölye buluşmaları duraklarından biri de Beykoz'da bulunan **İslam Medeniyeti Sanat Bahçesi**'ydi. Gençlerin yoğun ilgisiyle gezilen bahçede, Şehnaz Biçer sanat serüveni hakkında tecrübelerini anlattı ve ardından İstanbul Mushafı'nı katılımcılara tek tek inceletti. Atölye buluşmalarının bir diğer durağı Çamlıca Camii'nde bulunan **Mustafa Çelebi Sanat Atölyesi** oldu. Tezhip sanatçısı Mustafa Çelebi ve seramik sanatçısı Ayten Çelebi'nin aileden gelen sanat geleneklerini nasıl devam ettirdiklerini

dinledikten sonra, katılımcıların soruları ile ustalar kendi alanlarındaki tecrübelerini aktardı. Ardından atölyenin sanat galerisi katılımcılarla gezildi. Tezhip ve kat'ı sanatının üstatlarından kat'ı sanatçısı Dürdane Ünver ile minyatür sanatçısı Nilgün Gencer **Mim Sanat**'ta ziyaret edildi. Gençler, üstatların sanata başlama hikâyelerini kendilerinden dinleyerek çeşitli sorular sordu. Dürdane Ünver, Süheyl Ünver hakkındaki birçok anısını katılımcılara aktardı.

Gelenekten Geleceğe Projesinin son ayağı Türkiye'de ilk defa düzenlenen **Gelenekten Geleceğe Film Günleri**² adı altında gerçekleştirildi. 12-17 Kasım 2022 tarihleri arasında İstanbul'da Atatürk Kültür Merkezi Yeşilçam Sineması'nda, geleneksel sanatlar ve zanaatlar alanında film ve belgesellerin gösterimi yapıldı. Geleneksel sanat ve zanaatlar konulu filmler bir çatı altında toplandı ve daha önce örneği olmayan bir film envanteri oluşturuldu. Film günleri kapsamında yerli ve yabancı on yedi farklı filmin gösterimi yapıldı.

Geleneksel sanatlar söz konusu olduğunda akla ilk gelen yönetmen Derviş Zaim'in, *Cenneti Beklerken*, *Nokta*, *Gölgeler* ve *Suretler* isimli üç filmi etkinlikte yer aldı. Babaannesinden kalan ve içinde hat sanatı malzemeleriyle dolu sandığı bulan Sami'nin değişen hayat hikâyesinin anlatıldığı, yönetmen Murat Pay'ın ödüllü filmi *Dilsiz* gösterildi. Film sonrası yönetmen Murat Pay, seyircilerden gelen soruları cevapladı. Birçok kısa film ve belgesel yer verilen film günlerinde Faris Kermani'nin yönettiği ünlü BBC belgeseli *Hidden Art of Islam* filmi ve sanatın birçok dalında başarılı olan *Sanatın Kadınların Belgeselleri* merakla seyredildi.

Geleneksel Sanatlar Derneği tarafından gerçekleştirilen projede İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden katılımcılar yer aldı. Projenin sonunda yenilikçi ve teknolojik açılımlara ihtiyaç duyulduğunun, gençlerin bu alanda üretim yaparken geleneksel sanat ve zanaatları beraberinde geleceğe taşımak istediklerinin önemi vurgulandı.

2 T.C. Sinema Genel Müdürlüğü tarafından desteklenmiştir.

